

SPLITSKI VIRTUOZI

Dirigent: WLADIMIR KOSSJANENKO

Solisti: ZORAN DUKIĆ, *gitara*
TVRTRKO SARIĆ, *gitara*

F. M. Bartholdy **Simfonija za gudački orkestar u h-molu br. 10**

A. Vivaldi **Koncert za dvije gitare i gudački orkestar
u G-duru RV 532**

Allegro

Andante

Allegro

G. Holst **Suita svetog Pavla**

Jig

Ostinato

Intermezzo

Finale

Na poticaj Glazbene mladeži i drugih kulturnih organizacija grada Splita udružili su se istaknuti profesionalni splitski glazbenici pod umjetničkim vodstvom međunarodno renomiranog austrijsko-hrvatskog violista i dirigenta Wladimira Kossjanenka i osnovali perspektivni gudački komorni orkestar *Splitski virtuozi*.

Za vrlo visoku profesionalnu razinu novoosnovanog ansambla i cjelokupnog projekta odgovorni su aktivni i nadasve međunarodno priznati glazbenici s dugogodišnjim iskustvom na koncertnim pozornicama diljem svijeta, a ujedno i profesori Glazbenog odjela Umjetničke akademije u Splitu – koncert-majstor Evgenia Epshtein (Izrael), violončelist Mihovil Karuza (Hrvatska) te violist Pavel Kandrusevič (Bjelorusija).

Gudački ansambl *Splitski virtuoz*i želi povezati hrvatsku glazbenu tradiciju s europskim glazbenim centrima.

Posebna pažnja članova utemeljitelja *Splitskih virtuoz*a usmjerena je prema odgoju glazbenika mlađe generacije kroz aktivno sudjelovanje u pripremi koncertnih programa ansambla kao i organiziranje majstorskih seminara. Posebnu ulogu u ostvarenju ovog cilja igra povezanost ansambla s međunarodnim glazbenim sveučilištima i institucijama.

Predsjednik Republike Hrvatske dr. Ivo Josipović, u znak podrške novom ansamblu, preuzeo je pokroviteljstvo nad prvom glazbenom sezonom ovog ansambla.

Wladimir Kossjanenko rođen je 1968. u Alma Ati. U sedmoj godini počeo je pohađati Specijalnu glazbenu školu za nadarenu djecu, gdje je 1986. i maturirao. Studij nastavlja na *Državnom konzervatoriju Nikolaj Rimski–Korsakov* u St. Petersburgu u klasi prof. Stopičeva. Pohađa nastavu i u dirigentskoj klasi prof. Musina. Za vrijeme studija bio je angažiran kao solo violist i asistent dirigenta *Ansambla Lenjingradskih solista*. Na poziv Claudija Abbada 1991. dolazi u Beč kao član *Orkestra Gustav Mahler*, gdje nastavlja studij na *Universität für Musik und darstellende Kunst* (prof. Ochsener, prof. Kakuska) i 1999. magistrira s odličnim uspjehom. Usavršavao se na master-klasama Isaaca Sterna, Norberta Brainina (*Amadeus Quartet*), Waltera Levina (*LaSalle Quartet*), Güntera Pichlera (*Alban Berg Quartet*), Milana Škampe (*Smetana Quartet*), Joela Krossnicka (*Julliard Quartet*) te kod profesora Michaela Kugela na *Kraljevskom konzervatoriju* u Gentu (Belgija). Od 1993. do 1996. bio je stalni supstituent *Bečkih filharmoničara*, u *Bečkoj državnoj operi* i na salzburškom festivalu. U to vrijeme svirao je pod palicom poznatih dirigenata kao što su Claudio Abbado,

Sir George Solti, Sir John Elliot Gardinger, Carlo Maria Giulini, Lorin Maazel, Sir Simon Rattle, Riccardo Muti, Pierre Boulez. U periodu 1994. – 1998. bio je angažiran u *Filharmonijskom orkestru* u Grazu na poziciji prvog solo violista. Godine 1997. dobiva nagradu *Union Fund and management prize* međunarodnog natjecanja *Lionel Tertis* (Isle of Man, Engleska) te specijalnu nagradu i medalju *Perrenoud fonda* (Neuchatel, Švicarska). Godine 1998. postaje član poznatog gudačkog kvarteta *Hugo Wolf* iz Beča u kojem radi do 2007. *Europsku nagradu za komornu glazbu* Wladimir dobiva u Parizu 1999. te nagradu *Pasticcio* Austrijskog radija u Beču 2003. U proteklih petnaest godina svirao je više od 500 solističkih i komornih koncerata u Europi, Aziji, Južnoj i Sjevernoj Americi, u najznačajnim svjetskim koncertnim dvoranama poput: *Carnegie Hall* New York, *Suntory Hall* Tokyo, *Concertgebouw* Amsterdam, *Royal Albert* i *Wigmore Hall* London, *Birmingham Symphony Hall*, *Berliner* i *Kölner Philharmonie*, *Herkules-Saal* München, *Tonhalle* Zürich, *Festival Hall* Luzern, bečki *Musikverein* i *Konzerthaus*, *Mozarteum* Salzburg, *Cité de la Musique* Paris, *Palais des Beaux-Arts* Bruxelles, *Čajkovski konzervatorij* Moskva, *Mariinsky Concert Hall* St. Petersburg, *Megaron* Athen, *National Gallery of Art* i *Phillips Collection* Washington D. C., *Center of Modern Art* i *Skirball Center* Los Angeles te u okviru renomiranih festivala: Edinburgh, Colmar, Jeruzalem, Prag, Dortmund, Schwetzingen, Ženeva, Trondheim, Seoul, Osaka, Buenos Aires, Havana, Cervantino Mexico, *L'été musical dans la vallée du Lot*, *Stars of the White Nights* St. Petersburg, *Schubertiade Roskilde*, *Splitsko Ljeto*, *Carinthischer Sommer*, *Styriarte*, *Klangbogen* Wien, *Schubertiade Schwarzenberg* itd. Na turnejama s *Hugo Wolf* kvartetom obišao je cijelu Europu, Južnu Ameriku, Meksiko, Južnu Koreju, Japan i SAD. Wladimir Kossjanenko snimao je za radio ORF, BBC, Radio France Paris, Deutschland Radio Berlin, Süd-West-Funk Baden-Baden, Radio Suisse Romande, Minnesota Public Radio, televiziju „Unitel“ Berlin, ORF, TV Irland, KBS Južna Koreja, NHK Japan i HRT.

Za diskografske kuće *Gramola*, *Atlantis Art*, *Extraplatte* i *Cam Jazz* snimio je osam CD-a zajedno s Vesnom Podrug, Yulijem Gorenmanom, Igorom Malinovskim, Jean-Guihenom Queyrasom, Xavierom Phillipsom, Johnom Taylorom, Kennijem Wheelerom i *Hugo Wolf* kvartetom djela J. S. Bacha, Hindemitha, Waxmann-Kugela, Debussyja, Šostakoviča, Haydna, Beethovena, Brahmsa, Schuberta, Dvoraka, Ravela, Ligetija te Kennija Wheelera. U okviru *Waldzell Meetings and concerts* – Austria, Wladimir Kossjanenko nastupao je zajedno s Paulom Coelhom, Lilly Brett, Robertom Menasseom i Lucom Bondyjem. Wladimir Kossjanenko svirao je svjetske praižvedbe Friedricha Cerhe, Ericha Urbannera, Zbigniewa Bargielskoga, Johannes Marie Stauda, Dirka D’Asea, Otta Zykana, Ernsta Leitnera, Kennyja Wheelera, Srečka Brađića i mnogih drugih suvremenih kompozitora. Kao dirigent nastupao je u Austriji, Njemačkoj i Hrvatskoj.

Kao solist svirao je s *Bavarskom komornom filharmonijom*, *Zagrebačkim solistima*, *Poljskom Filharmonijom Arthura Rubinsteina*, *Jerusalem Festival Orchestrom*, *Capella Luterana* Beč, *Bečkim akademskim orkestrom* te *Zadarskim* i *Splitskim komornim orkestrima*.

Surađivao je i s renomiranim međunarodnim solistima: Filippom Gambom, Nicholasom Angelichem, Michaelom Kugelom, Paulom Meyerom, Patricijom Kopačinskom, Arnaldom de Feliceom, Davidom Grimalom, Aloisom Poschom, Mihaelom Ursuleasom te s poznatim ansamblima kao su *Altenberg-Trio* Beč, *Ensemble Wiener Collage*, *Vienna Secession Players*, *Ensemble XX. Century*, *Trio Orlando* Zagreb, *Tartini kvartet* Ljubljana, *Sebastian kvartet* Zagreb. Pored koncertne djelatnosti vodio je seminare za violu i gudački kvartet u Austriji (*Internationale Akademie Orpheus*), Engleskoj (*Guildhall School of Music*, London, *University of St Andrews*), Japanu (*Sapporo University*), Grčkoj (*Thessaloniki State Conservatory*), Nizozemskoj (*Kraljevski konzervatorij Maastricht*), Francuskoj (*Rencontres Musicales Internationales des Graves*), Bugarskoj (*New Bulgarian University Sofia*) i Hrvatskoj (*Funkcionalna škola Elly Bašić*, Zagreb; *Uzmah* Hvar, Korčula, Brač; Ljetne škole Trogir, Kaštela itd.). Bio je član žirija međunarodnih natjecanja u St. Andrewsu (2009.), u Dubrovniku (2008., 2010.) i Čakovcu (2013.), u Splitu (2009.) te 1. natjecanja Borisa Papandopula u Zagrebu (2012.). Od 1999. do 2003. godine Wladimir Kossjanenko djelovao je kao asistent violske klase profesora Michaela Kugela. Od 2008. djeluje kao izvanredni profesor za violu i komornu glazbu na Umjetničkoj akademiji u Splitu. Od 2009. redovito surađuje sa *Zagrebačkim solistima*. Godine 2012. pokreće festival *Dani Bacha u Splitu* koji se održava godišnje na rođendan kompozitora. Godine 2012. osniva komorni orkestar *Splitski virtuoz* u kojem djeluje kao umjetnički ravnatelj, dirigent i solist.

Gitarist **Zoran Dukić** (Zagreb, 1969.) počeo je učiti gitaru sa šest godina; diplomirao je na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, u razredu Darka Petrinjaka, a usavršavao se kod Huberta Käppela na Visokoj glazbenoj školi u Kölnu. Od godine 1990. do 1997. osvojio je niz važnih nagrada u svijetu; jedini je gitarist koji je pobijedio na oba međunarodna natjecanja *Andrés Segovia* (u Granadi i u Palmi de Mallorci), a bio je i pob-

jednikom natjecanja *Fernando Sor*, *Manuel Ponce*, *Manuel de Falla* i *Francisco Tárrega*. Na najvećem španjolskome gitarskom natjecanju u Madridu, održanom pod pokroviteljstvom kraljevske obitelji, osvojio prvu kao i posebnu nagradu za interpretaciju španjolske glazbe. Osim toga, na mnogim je nadmetanjima osvojio i nagradu publike. Nastupao je (solistički i uz orkestralnu pratnju) na svim kontinentima; osobitu pozornost posvećuje suvremenoj glazbi pa se na njegovim koncertima često nalaze skladbe Takemitsua, Henzea, Reilyja, Cartera i Gubajduline, a mnogi su mu skladatelji i posvetili svoja djela. Nerijetko održava turneje na kojima izvodi cjelovečernje programe s Bachovom glazbom; također gaji posebnu sklonost za španjolski, odnosno južnoamerički glazbeni idiom, od Sora do Albéniza te od Tárrege do Villa-Lobosa. Snimao je za diskografske tvrtke u Njemačkoj, Španjolskoj, Belgiji i Kanadi. Kao vrstan pedagog odgojio je naraštaje klasičnih gitarista na Kraljevskome konzervatoriju u Haagu i na Visokoj glazbenoj školi u Barceloni.

Gitarist **Tvrtko Sarić** rođen je u Gospiću. Glazbenu naobrazbu započeo je u Rijeci gdje se tri godine školovao u klasi Nikole Jedrlinića da bi potom maturirao u Zagrebu u klasi prof. Ištvana Römera. Diplomirao je u klasi prof. Darka Petrinjaka na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji. Na Visokoj školi za glazbu u Lovranu pohađao je jednogodišnju specijalizaciju u klasi prof. Gorana Listeša.

Tijekom studija i kasnije, usavršavao se na domaćim i međunarodnim majstorskim tečajevima (V. Dešpalj, M. L. Saomarcos, D. Russell, R. Issac, M. Barrueco). Slovenija, Austrija, Njemačka, Poljska, BiH, Mexico i SAD samo su neke od zemalja u kojima je nastupao kao solist i komorni glazbenik.

Kao solist, nastupao je s *Zagrebačkom filharmonijom*, *Celjskim godalnim orkestrom*, te gotovo svim gudačkim kvartetima u Hrvatskoj. Nastupa u orkestru *Zagre-*

bačke filharmonije i ansamblu *Cantus*. Od 2010. godine član je renesansnog ansambla *Minstrel*, gdje svira lutnju. Do sada je izdao četiri nosača zvuka. Prvi je *Insieme* iz 2001. godine, s pijanistom Damirom Gregurićem u izdanju slovenske izdavačke kuće *Coda*. Dva su u izdanju Aquarius recordsa: solistički nosač zvuka *Recital* iz 2006. godine te „*and than...turn to the mountain...*“ sa slovenskim flautistom Matejem Grahekom snimljen 2007. godine, te *Dobro došli u renesansu*, 2011. godine, *Minstrel* ansambl (Menart). Osnivač je i umjetnički ravnatelj nekoliko glazbenih ciklusa na području grada Gospića i Ličko-senjske županije. U zvanju višeg predavača zaposlen je na Odjelu za učiteljski studij u Gospiću Sveučilišta u Zadru.

Njemački skladatelj **Felix Mendelssohn Bartholdy** (1809. - 1847.) rođen je u židovskoj obitelji čiji su članovi bili bogati, obrazovani i ugledni članovi društva. Među njima su Moses Mendelssohn, židovski filozof i humanist koji se zalagao za vjersku toleranciju, kao i Daniel Itzig, dvorski bankar za kojim je ostalo ogromno bogatstvo. Unatoč bogatstvu i ugledu, život Židova u ondašnjoj Njemačkoj nije bio bezbrižan i lagodan. Turbulentna politička previranja ponukala su Felixova oca da se iz Hamburga preseli u Berlin. Iako je tadašnji pruski kancelar dekretom osigurao prava Židova, Felixov je otac krišom dao djecu krstiti u protestantskoj vjeri dodavši obiteljskom prezimenu i Bartholdy. Za kraćeg boravka u Parizu Felix je učio klavir a po povratku u Berlin nastavlja sa satovima violine, orgulja i glazbene teorije. Roditelji su na sve načine podržavali njegov interes za glazbu uključujući i izdašnu financijsku pomoć za unajmljivanje orkestra i scenografije za izvedbe kojima je on ravnao. Felix je bio daleko od razmaženog mladića. Izrazito talentiran, ne samo za glazbu već i za slikarstvo koje nije zanemario niti tijekom glazbene karijere, vrlo temeljito i široko obrazovan, profinjen i staložen u kontaktima, glazbenik koji je velik dio života posvetio promoviranju djela starih majstora, napose Bacha, bio je vrlo dobro prihvaćen među publikom i kritičarima. Godine 1823. od bake Belle Salomon dobiva na dar kopiju Bachove Muke po Mateju. Nekoliko je godina radio na njoj te ju je 1829. godine i izveo u Berlinu potaknuvši i na taj način veći interes publike i glazbenika za ostatak Bachova opusa.

U nastojanju da rafinira svoj skladateljski stil krenuo je na putovanje po Engleskoj, Škotskoj, Italiji i Francuskoj uživajući u slikanju prelijepih krajolika, druženju s kolegama glazbenicima i proučavanju glazbene tradicije svake zemlje u kojoj se zatekao. Po povratku u domovinu na dvije godine prihvaća mjesto glazbenog direktora u Düsseldorfu. Iako ljubazan i strpljiv, teško je podnosio nedisciplinu i bezobrazluk članova orkestra te je s veseljem došao u Leipzig. Bio je to grad po njegovoj mjeri: veliko kulturno središte s bogatom tradicijom, grad u kojem je radio i stvarao njegov obožavani Bach. Uz Felixa Mendelssohna, Leipziški orkestar postaje među

najprestižnijima u Europi. Kao dirigent reflektirao je svoju profinjenu osobnost. Opisivali su ga kao pristojnog i prisebnog, objektivnog i nikad pretjeranog, ljubaznog i strpljivog. Isto je vrijedilo i za njegovu pedagošku aktivnost na Leipziškom konzervatoriju čiji je osnivač i sam bio. Njegov opus čine djela za orkestar, komorne ansamble, djela za klavir, orgulje, opere kao i vokalna lirika.

Talijanski skladatelj **Antonio Vivaldi** (1678. - 1741.), *il prete rosso* kako su ga često nazivali zbog svjetlo riđe kose, kršten je na sam dan rođenja jer su se bojali za njegov život. Već tada su bili vidljivi problemi s bronhijalnom astmom zbog kojih će, s velikim teškoćama, izvršavati obaveze koje mu je propisivalo svećeničko zvanje. Vivaldijev otac, violinist, rano je naučio svog sina sviračkom umijeću te je s njim često putovao priređujući koncerte i sudjelujući u produkcijama opera. Godine 1703. prihvatio je službu u instituciji *Pio ospedale della Piétá*, jednom od četiri venecijanska sirotišta u kojem su se bolesna i napuštena djeca, među ostalim, bavila i glazbom. Njihovi su nastupi bili važan dio društvenog života i sastajalište venecijanske elite i stranih posjetitelja. Vivaldijev posao, osim ravnjanja orkestrom i zborom, uključivao je i podučavanje cijele obitelji gudačkih instrumenata onoga vremena (od *viole all'inglese* do *viole d'amore*) te pisanje djela za različite prigode. Godine 1711. nakladnik iz Amsterdama Etienne Roger objavio je najvažnije djelo prve polovice 18. stoljeća, Vivaldijev *L'estro armonico*, ciklus od dvanaest koncerata posvećenih toskanskom knezu Ferdinandu. Lokalnom je nakladniku sjekira pala u med jer je kopijama valjalo opskrbljivati veliko europsko tržište na kojem je Vivaldi bio sve traženiji. O njegovoj popularnosti svjedoči i činjenica kako je nekoliko djela transkribirao i sam Bach. Pa ipak, novac se vrtio oko opere. Stoga Vivaldi na očev nagovor ulazi u operni svijet kao njihov autor. Značilo je to puno putovanja po talijanskim gradovima u svrhu organizacije i uvježbavanja uprizorenja. Razdoblje od 1723. do 1728. godine obilježila je Vivaldijeva velika popularnost na opernoj sceni Italije, međutim izvan njenih granica divljenje publike i kolega donijela su mu instrumentalna djela. Pored brojnih opera od kojih je većina bila popularna, značajan dio opusa čini instrumentalna glazba, koncerti za solo instrumente među kojima u broju prednjače oni za violinu, dvostruki koncerti za dva ista solistička instrumenta, djela za gudače bez solista te malu skupinu solista bez gudača. Svakako je najpopularniji ciklus od četiri koncerta za violinu i orkestar *Četiri godišnja doba*.

Gustav Holst (1874. - 1934.) zauzima posebno mjesto među engleskim skladateljima kao autor orkestralnog djela *Planeti*, koje ga je i proslavilo. Premda njegovi rani radovi imaju konvencionalnu formu, na zrele godine stvaralaštva i odmak od skladateljskih stremljenja suvremenika utjecala je naklonost hinduističkoj filozofiji.

Gustav nije bio prvi glazbenik u obitelji. Njegov prapradjed Matthias Holst, porijeklom Nijemac, bio je skladatelj, klavirist i učitelj harfe na ruskom Carskom dvoru u Petrogradu. Nedugo po rođenju djece Matthias je napustio Rusiju zatraživši politi-

čki azil u Engleskoj. Na Otoku se izvrsno snašao stekavši ugled skladatelja ugodnih salonskih komada. Gustavov otac Adolf Holst bio je klavirist i orguljaš u Cheltenhamu i želio je sve svoje znanje prenijeti na sina kako bi mu osigurao karijeru klavirista, međutim napredak je usporilo Gustavovo krhko zdravlje. Gustav je učio klavir, violinu i trombon, kao kuru za napadaje astme, ali o ozbiljnoj karijeri nije bilo govora. Unatoč neispunjenim snovima, Gustav je nastavio učiti kontrapunkt i orgulje na visokoj školi Merton pri Oksfordskom sveučilištu a potom 1893. godine i na Kraljevskoj akademiji u Londonu, uz grupu teoretskih predmeta i trombon. Po završenom školovanju, kao trombonist, bio je članom putujuće operne družine Carla Rose i Kraljevskog škotskog orkestra u Glasgowu. Konačno, 1905. godine prihvaća službu glazbenog ravnatelja djevojačke škole *Sveti Pavao* u Hammersmithu gdje radi do smrti.

Interes za njegov skladateljski rad raste neposredno prije 1. svjetskog rata a vrhunac dostiže 1918. godine izvedbom *Planeta*. Radovi iz ranijeg perioda obuhvaćaju operu, djela za orkestar, male komorne komade, scenska djela prema motivima iz hinduističke mitologije, suitu za gudački orkestar *Sveti Pavao* koja je, najvjerojatnije, njegovo najpopularnije djelo nakon *Planeta*.

Zanimljivo je kako je Holst zazirao od teoretskog i analitičkog pristupa stvaralačkom činu skladanja smatrajući kako on mora počivati na slobodi izražavanja nesvjesnog. Bit će zapamćen i kao divan učitelj koji je puno više pažnje posvećivao radu s djecom i amaterima nego vlastitim djelima.